

RAPORTUL nr. 3 Monitorizarea Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015

8 candidați în cursa pentru Primăria municipiului Chișinău se vor confrunta într-o dezbatere publică

ASOCIAȚIA PROMO-LEX VĂ INVITĂ LA

DEZBATERI PUBLICHE ELECTORALE

CINEMATOGRAFUL ODEON

CHIȘINĂU,

STR. M. EMINESCU 55

11 iunie

18:00

Asociația Promo-LEX organizează la Chișinău, joi, 11 iunie, prima dezbatere publică electorală, la care vor participa

8 candidați la funcția de primar al municipiului. Evenimentul va începe la ora 18:00, în incinta cinematografului Odeon, str. Mihai Eminescu 55. Promo-LEX invită toți doritorii să vină la dezbatere. Intrarea este liberă.

În cadrul dezbaterii, candidații electorali își vor prezenta viziunea privind soluționarea celor mai stringente probleme ale capitalei, precum **aprovizionarea cu apă potabilă a capitalei, modernizarea sistemului de canalizare, iluminarea străzilor capitalei și a suburbiilor, identificarea fondurilor pentru gestionarea deșeurilor din municipiu.** Participanții vor răspunde la câteva runde de întrebări din partea organizatorilor, dar și ale locuitorilor capitalei.

La eveniment va participa Dorin Chirtoacă (Partidul Liberal),

Oleg Brega („Democrația Acasă”), Ilian Cașu (Partidul Nostru), Mihail Cîrlig (Partidul Popular), Elizaveta Moscaliciuc (Partidul „Renaștere”), Anatolie Prohnițchi (Partidul Verde Ecologist), Tatiana Tomacu („Patrioții Moldovei”), Valerii Klimenco (Mișcarea social-politică „Ravnopravie”).

Dezbaterea publică din Chișinău face parte din campania Asociației Promo-LEX „IEȘI la VOT” din cadrul Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015.

Amintim că „IEȘI la VOT!” este o campanie de informare, organizată în cadrul Programului Consolidarea Alegerilor Transparente în Moldova și are drept scop promovarea și încurajarea votului informat și conștient în rândul alegătorilor din țara noastră. Campania este finanțată de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și National Democratic Institute/Moldova.

Pentru mai multe informații contactați:

Simion Ciochină, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015,

Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94, E-mail: simion.ciochina@promolex.md

Locuitorii orașului Fălești vor drumuri mai bune și canalizare modernă

Pe 21 mai curent, Asociația Promo-LEX a organizat, în cadrul campaniei IEȘI la VOT, prima dezbateră publică

electorală. Evenimentul a avut loc în orașul Fălești și i-a avut drept participanți pe principalii actori electorali din regiune. De asemenea, la dezbateră au fost invitați și cetățenii din localitate care au avut posibilitate să acorde întrebări și solicitări celor prezenți.

Majoritatea cetățenilor prezenți la dezbateră au identificat două mari probleme ale orașului – drumurile proaste și sistemul de canalizare învechit. Astfel, actorii electorali au trebuit să răspundă concret la ce planuri au ei pentru a rezolva această problemă. Totodată, aceștia au încercat să identifice și sursele de finanțare pentru viitoarele proiecte.

Este prima din cele zece dezbateri pe care le va organiza Promo-LEX. În cadrul acestora, noi încercăm să construim niște poduri între concurenții electorali și cetățeni. Este important ca oamenii să își cunoască viitorii candidați și să afle dacă ei își vor îndeplini promisiunile. De asemenea, noi ne-am concentrat pe organizarea acestor dezbateri în regiune, acolo unde cetățenii au mai puțin acces la informație”, a spus Inga Bînzari, coordonatoarea dezbaterilor campaniei IEȘI la VOT.

Următoarea dezbateră va avea loc duminică, 24 mai 2015, în

orașul Ocnița.

Vedeți mai jos un reportaj realizat de televiziunea TV- Prim, Glodeni și Canal Regional.

Campania „IEȘI la VOT!” are drept scop promovarea și încurajarea votului informat și conștient în rândul alegătorilor din țara noastră, face parte din cadrul Programului Consolidarea Alegerilor Transparente în Moldova și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute / Moldova și asistență financiară din partea Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Promo-LEX: 22 de actori electorali au folosit resurse administrative, iar încă 9 au oferit cadouri electorale pentru a se promova

21 mai
2015 //
Chișinău
– 22 de
actori
electoral
i au
folosit
resurse
administr
ative,
iar încă
nouă au
oferit

cadouri electorale pentru a se promova. Acestea sunt unele din cele mai grave încălcări înregistrate de Asociația Promo-LEX care a prezentat, la 21 mai curent, cel de-al doilea Raport al Misiunii de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015. Raportul acoperă perioada 30 aprilie-20 mai 2015 și reflectă procesele electorale din Republica Moldova, așa cum au fost raportate de către observatorii Promo-LEX.

Majoritatea încălcărilor incluse în raport vizează finanțarea partidelor politice. Experții Promo-LEX au constatat că doar cinci concurenți electorali din nouă, care au depus rapoarte la CEC, au indicat venituri și cheltuieli. Totodată, doar patru cetățeni au contribuit financiar cu 950 mii lei în fondurile de campanie ale partidelor. „Rămân neclare sursele de finanțare indicate drept „cotizații de membru”. Alte finanțări în sumă de 3 418 200 lei au fost declarate ca donații ale persoanelor juridice. Majoritatea cheltuielilor raportate de către concurenții electorali au fost pentru publicitate – 83,1%. Nici un concurent electoral în această perioadă n-a reflectat cheltuieli reale privind chiria și serviciile de întreținere a sediilor permanente, retribuirea muncii, recompense”, susține Cornelia Călin, analistul financiar al Misiunii de Observare Promo-LEX.

De asemenea, Promo-LEX a stabilit că, spre deosebire de campaniile electorale precedente, în actuala campanie doar câțiva concurenți au intrat oficial în cursa electorală cu diverse activități de promovare. Aceștia au organizat tradiționalele lansări, întâlniri cu alegătorii, concerte, au distribuit materiale promoționale, au plasat publicitate stradală și în mass-media, corturi ș.a. Totodată, mass-media locală și cea regională a fost pasivă, iar observatorii au raportat doar cinci cazuri de utilizare a acesteia drept instrument electoral.

„Putem menționa că, în perioada monitorizată, CEC a avut un regim de lucru obișnuit. Instituția a înregistrat încă un bloc electoral și a exclus un partid politic din lista partidelor care pot participa la scrutin. Ne bucură faptul că din 1231 observatori naționali, care vor fi prezenți la alegeri, 1217 vor fi din partea Promo-LEX”, a afirmat Pavel Postică, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX.

Observatorii Promo-LEX s-au referit și la problema amenajării locurilor pentru afișajul electoral, care persistă în multe localități. Procesul de luare a deciziilor privind acordarea spațiilor pentru întrunirile concurenților electorali a s-a desfășurat fără încalcări. Cu toate acestea, au fost raportate cel puțin 603 cazuri în care administrațiile publice locale au întârziat cu luarea unor asemenea decizii.

Vezi raportul [aici](#).

Următorul raport de monitorizare al Promo-LEX va fi publicat pe 12 iunie 2015.

Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul

Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Misiunea de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Consiliul European și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Opiniile exprimate în cadrul acestui raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciocchină, Ofițer pe comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94, E-mail: simion.ciochina@promolex.md

Raportul nr. 2 Monitorizare a Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015

**Peste 1000 de observatori
Promo-LEX vor monitoriza**

Alegerile Locale Generale

Asociația Promo-LEX a făcut public primul Raport de Monitorizare a Alegerilor Locale Generale 2015, lansând totodată

și Efortul de Monitorizare pentru scrutinul din iunie.

Raportul prezentat în cadrul unei conferințe de presă vizează perioada 3 – 29 aprilie 2015, cuprinde sinteza constatărilor observatorilor Promo-LEX, analiza modificărilor cadrului legal și normativ și trasează subiectele care vor constitui prioritățile Efortului de Monitorizare.

Deși perioada pre-electorală a fost marcată de incertitudini privind data organizării alegerilor locale generale și de modificări operate la Codul Electoral, Parlamentul a stabilit data scrutinului, respectând prevederile legale. “Printre argumentele dezbătute public de către liderii politici a fost necesitatea realizării reformei administrativ teritoriale, în acest context reamintim că la data începerii perioadei electorale în Republica Moldova în continuare avem 266 de localități cu un număr mai mic de 1500 de locuitori, pentru care se vor constitui circumscripții electorale și corespunzător vor fi cheltuiți bani din bugetul de stat”, a subliniat Pavel Postica, șeful Efortului de Monitorizare Promo-LEX.

În rezultatul recomandărilor formulate de către Promo-LEX, Parlamentul a implementat parțial recomandarea privind determinarea unei formule uniforme și constante de stabilire a plafonului mijloacelor financiare ce pot fi virate în fondul electoral. În rezultatul utilizării noii formule, plafonul este în creștere considerabilă, fiind de peste două ori mai mare comparativ cu alegerile precedente din 5 iunie 2011.

Efortul de Monitorizare Promo-LEX recomandă: **Parlamentului R. Moldova** să modifice Codului Electoral prin stabilirea unei date unice a alegerilor locale generale, să implementeze Legea privind organizarea administrativ teritorială, prin reorganizarea la prima etapă a APL de nivel I, care nu întrunesc cel puțin 1500 locuitori. La fel recomandă **Comisiei Electorale Centrale** să instituie un plafon financiar unic pentru toți concurenții electorali, inclusiv partide politice la nivel de circumscripție electorală în care au loc alegerile și să impună detalierea cheltuielilor pe circumscripții în rapoartele financiare ale concurenților electorali delegați de partide și blocuri electorale.

Pe lângă monitorizarea Campaniei Electorale, la scrutinul din iunie 2015, Asociația Promo-LEX va desfășura o Campanie de educație civică și electorală. Campania **“IEȘI la VOT!”** are drept scop promovarea unui vot informat și conștient în rândul alegătorilor. Activități de educație civică vor fi desfășurate în cel puțin 28 de localități rurale și urbane de pe întreg teritoriul Republicii Moldova (cu excepția regiunii Transnistrene).

Menționăm că, în perioada mai-iunie 2015, Promo-LEX va organiza o serie de Dezbateri Publice Electorale, în cel puțin 10 localități având drept obiectiv promovarea acțiunilor de educație electorală echitabile, echilibrate și imparțiale. Activitățile de educație electorală au scopul de a promova libertatea de exprimare și pluralismul politic în cadrul scrutinului electoral.

Amintim că scopul Efortului de monitorizare este informarea publicului privind desfășurarea campaniei, precum și sporirea încrederii cetățenilor în procesul electoral, contribuirea la asigurarea alegerilor libere și corecte, conform standardelor internaționale și legislației naționale. Promo-LEX rămâne, în continuare, singura organizație neguvernamentală din țară care desfășoară cel mai mare efort de monitorizare, delegând peste 1000 de observatori în toate localitățile din țară.

Varianta electronică a Raportului [aici](#).

Efortul de Monitorizare a Alegerilor Locale Generale 2015 beneficiază de asistență financiară din partea Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Consiliul Europei (CE) și asistență tehnică oferită de National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în rapoartele publice Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Lilia Duca, PR Manager al Efortul de Monitorizare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 68 29 46 92, E-mail: lilia.duca@promolex.md

Raport nr.1 de Monitorizarea Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015

Promo-LEX: Alegerile locale generale din 2015 pot fi

amânate doar în caz de război sau catastrofă

Asociația Promo-LEX prezintă Expres-analiza „**Scenarii posibile pentru stabilirea datei alegerilor locale generale din 2015**”. Potrivit prevederilor legale descrise în analiză, Asociația Promo-LEX precizează și insistă că alegerile locale generale urmează a fi organizate în intervalul 5 iunie – 4 septembrie 2015, iar Parlamentul trebuie să stabilească data scrutinului cu cel puțin 60 de zile înainte de alegeri.

Juriștii menționează că potrivit principiului continuității puterea în stat poate fi prelungită o perioadă de timp, chiar dacă a expirat mandatul, legalizând funcția de „interimat al alesului poporului”. Conform principiului reprezentativității, aleșii poporului dispun de un mandat limitat, iar după expirare aceștia mai pot exercita mandatul o perioadă foarte distinctă de timp până când intră în exercițiul funcțiunii viitorii aleși locali. În lipsa unor prevederi legale clare care ar stabili termenul maxim de „interimat” al aleșilor locali, putem face anumite concluzii și deducții făcând analogie între prevederile generale de organizare a alegerilor parlamentare și cele locale, precum și între durata mandatului deputatului în Parlament și a alesului local.

Prin analogie, cu data stabilirii alegerilor parlamentare, juriștii Promo-LEX s-au ghidat de art. 76 din Codul Electoral, în care se menționează că alegerile pot fi desfășurate în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului Parlamentului. Acest termen maxim nu poate fi extins altor categorii de aleși ai poporului, în speță consilierilor locali, raionali și primarilor. Astfel, **oferirea posibilității exercitării „interimatului” funcției de ales al poporului pentru o perioadă foarte scurtă de timp, este necesară exclusiv pentru organizarea alegerilor.** Respectiv, „interimatul” pentru aleșii locali nu poate depăși termenul maxim de 3 luni stabilit exact

în lege pentru deputații în Parlament. În caz contrar, asupra aleșilor locali care depășesc termenul de exercitare a funcției pe o durată de 4 ani și 3 luni pot apărea suspiciuni de uzurpare a puterii la adoptarea anumitor decizii.

Menționăm că declarațiile politice privind posibilitatea extinderii mandatului aleșilor locali în afara termenelor maxime stabilite de Codul Electoral (3 luni), nu au momentan nici un suport legal, or potrivit art.15 alin.3 din Legea cu privire la administrația publică locală, mandatul consiliului poate fi prelungit doar prin lege organică în caz de război ori catastrofă.

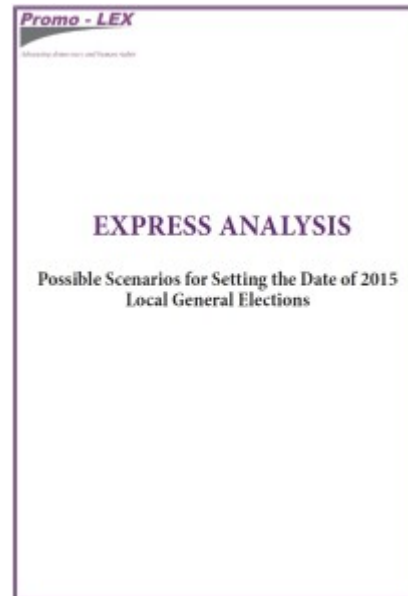
În concluzie, Asociația Promo-LEX recomandă Parlamentului să adopte Hotărârea prin care va stabili data alegerilor locale generale pentru a evita speculațiile la acest subiect.

Vezi: [Expres-analiza](#)

Această expres-analiză este realizată în cadrul activităților de informare și educație civică desfășurate de către Efortul de monitorizare Promo-LEX sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Efortul de Monitorizare a beneficiat de asistența tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI) și a fost susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID), National Endowment for Democracy (NED).

Opiniile exprimate în această expres-analiză aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

EXPRES-ANALIZĂ Scenarii posibile pentru stabilirea datei alegerilor locale generale din 2015

Constatări și recomandări ale Asociației Promo-LEX la finalul Efortului de Monitorizare a Alegerilor Parlamentare 2014

Asociația Promo-LEX a lansat la 29 ianuarie curent Raportul Final de Monitorizare a Alegerilor Parlamentare din

30 noiembrie 2014. Documentul a fost dezbătut în cadrul unei mese rotunde cu participarea reprezentanților instituțiilor relevante (CEC, Parlamentul Republicii Moldova, CCA, CNA etc.), societății civile, mass-media și a altor parteneri.

Raportul reflectă prestația principalilor actori electorali în perioada 15 septembrie – 09 decembrie 2014. Astfel, Asociația Promo-LEX a constatat că, administrația electorală și administrația publică au avut o prestație echilibrată iar majoritatea concurenților electorali au desfășurat activități

de campanie diverse și de o manieră activă.

Cu toate acestea, activitatea unor concurenți electorali, a autorităților din domeniu dar și lacunele din legislația electorală, inclusiv la capitolul finanțării campaniei electorale au determinat Efortul de Monitorizare să elaboreze un șir de recomandări menite să contribuie la îmbunătățirea proceselor electorale și sporirea încrederii cetățenilor în alegeri libere și corecte.

Astfel, Asociația Promo-LEX a formulat 42 de recomandări adresate autorităților publice, concurenților electorali și altor actori relevanți în vederea perfecționării cadrului legal și procedurilor electorale. Printre cele mai stringente recomandări sunt:

- Revizuirea mecanismului de stabilire a plafonului mijloacelor financiare pentru finanțarea campaniei electorale în vederea uniformizării acesteia;
- Implementarea unui soft care să permită verificarea datelor din procesele verbale potrivit formulelor de verificare stabilite de CEC, în vederea excluderii acuzațiilor de denaturare a rezultatelor votării;
- Eficientizarea mecanismului de control al finanțării campaniei electorale și instituirea unui mecanism unic și uniform de verificare/estimare a cheltuielilor nedeclarate;
- Analiza deficiențelor depistate la funcționarea registrului de Stat al Alegătorilor (conexiunea internet, probleme tehnice, calificarea operatorilor) și prevenirea situațiilor care ar pune în pericol implementarea acestuia;
- Interpretarea legală a noțiunilor și a termenilor din Codul Electoral cu privire la anunțarea datei alegerilor, startul campaniei electorale și a agitației electorale;
- Adoptarea în lectura a II (finală) a proiectului de lege privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor

- electorale;
- Revizuirea și aprobarea unor sancțiuni graduale pentru abaterile electorale, precum și extinderea acestora cu precizările de rigoare a cazurilor în care este posibil de a refuza înregistrarea concurentului electoral sau de anulat înregistrarea unui concurent deja admis în cursă;
- Sancționarea disciplinară pe interior a membrilor și simpatizanților care au admis situații de evitare a raportării surselor financiare utilizate de concurentul electoral sau altor abateri electorale.

Vezi raportul [AICI](#).

Constatările și recomandările Efortului de Monitorizare a Alegerilor Parlamentare 2014 au fost posibile grație implicării a 2325 de observatori naționali. Recomandarile reies din constatările formulate în cele peste 4241 de rapoarte obținute de la observatorii Promo-LEX din teritoriu, inclusiv 2654 rapoarte de vizite comprehensive, 543 rapoarte de incidente și 1987 rapoarte întocmite în ziua alegerilor. Tendințele au fost totalizate și analizate de o echipă de analiști.

Asociația Promo-LEX a desfășurat de asemenea, Numărarea rapidă și Numărarea paralelă a voturilor (Quick Count și PVT). Raportul Final de Monitorizare a Alegerilor Parlamentare 2014 este elaborat în baza a patru rapoarte intermediare prezentate pe parcursul campaniei electorale, trei rapoarte din ziua scrutinului, un raport de totalizare a a zilei alegerilor precum și un raport de monitorizare a finanțelor concurenților electorali.

Efortul de Monitorizare s-a încadrat în activitățile desfășurate de societatea civilă Efortul de Monitorizare a Alegerilor Parlamentare din 30 noiembrie 2014 a beneficiat de asistența tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI) și a fost susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID),

National Endowment for Democracy (NED), Consiliul Europei precum și Fundația Stefan Batory din resursele oferite de Fondul Solidaritate în cadrul Programului “Sprijin pentru Democrație” al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone. Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să contactați:

Galina Sanduța, Ofițer de Presă Efort de Monitorizare Promo-
LEX,

Telefon: 069 95 82 89, Email: galina.sanduta@promolex.md